

บทเรียนที่ 6

การคำนวณ โดยใช้อัตราส่วน กำไรขั้นต้น

สาระการเรียนรู้

- ๑ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น
- ๒ การคำนวณยอดซื้อสินค้า
- ๓ การคำนวณยอดเจ้าหนี้การค้า
- ๔ การคำนวณยอดขายสินค้า
- ๕ การคำนวณยอดลูกหนี้การค้า
- ๖ การคำนวณยอดสินค้าคงเหลือ

๑. อัตราส่วนกำไรขั้นต้น

ในกรณีที่กิจการไม่ทราบยอดลูกหนี้การค้าหรือเจ้าหนี้การค้าต้นงวด หรือสินค้าคงเหลือต้นงวดหรือทราบยอดต้นงวดแต่ไม่ทราบยอดปลายงวด ทำให้ไม่สามารถคำนวณรายได้ ค่าใช้จ่าย เพื่อจัดทำงบกำไรขาดทุนได้ อาจใช้วิธีคำนวณอีกวิธีหนึ่ง คือ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรขั้นต้น หรืออัตรากำไรขั้นต้น หมายถึง อัตราร้อยละของผลต่างระหว่างยอดขายสินค้ากับต้นทุนขายหรือราคาทุน

$$\begin{aligned}\text{กำไรขั้นต้น} &= \text{ยอดขายสินค้า} - \text{ต้นทุนขาย} \\ \text{อัตรากำไรขั้นต้น} &= \frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ยอดขายสินค้า}} = \% \text{ ของยอดขาย} \\ \text{อัตรากำไรขั้นต้น} &= \frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ต้นทุนขาย}} = \% \text{ ของต้นทุนขาย}\end{aligned}$$

ตามปกติกิจการจะกำหนดราคาขายสินค้า โดยบวกอัตรากำไรขั้นต้นไว้โดยสม่ำเสมอและคิดเป็นร้อยละของยอดขายสุทธิ เช่น

อัตรากำไรขั้นต้น ๒๐% ของราคาขาย (ขายสินค้า ๑๐๐ บาท กำไรขั้นต้น ๒๐ บาท ต้นทุนขาย ๘๐ บาท)

อัตรากำไรขั้นต้น ๒๕% ของต้นทุนขาย (ต้นทุนขาย ๑๐๐ บาท กำไรขั้นต้น ๒๕ บาท ขายสินค้า ๑๒๕

บาท)

ตัวอย่างที่ ๑

ร้านสารุมียอดขายสินค้า ๘๐๐,๐๐๐ บาท ต้นทุนขาย ๖๔๐,๐๐๐ บาท

ให้ทำ

คำนวณอัตรากำไรขั้นต้นของยอดขายและของต้นทุนขาย

$$\begin{aligned} \text{กำไรขั้นต้น} &= \text{ยอดขายสินค้า} - \text{ต้นทุนขาย} \\ \text{ดังนั้น กำไรขั้นต้น} &= 800,000 - 640,000 = 160,000 \text{ บาท} \\ \text{อัตรากำไรขั้นต้น} &= \frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ยอดขายสินค้า}} \\ \text{ดังนั้น อัตรากำไรขั้นต้น} &= \frac{160,000 \times 100}{800,000} = 20\% \text{ ของยอดขาย} \\ \text{อัตรากำไรขั้นต้น} &= \frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ต้นทุนขาย}} \\ \text{ดังนั้น อัตรากำไรขั้นต้น} &= \frac{160,000 \times 100}{640,000} = 25\% \text{ ของต้นทุนขาย} \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ ๒

ร้านโบว์ชมพูนียอดขายสินค้า ๘๔๐,๐๐๐ บาท รับคืนสินค้า ๓,๖๐๐ บาท
ส่วนลดจ่าย ๔,๔๐๐ บาท กิจการคิดอัตรากำไรขั้นต้น ๒๐% ของราคาทุน

ให้ทำ

คำนวณกำไรขั้นต้นและต้นทุนขาย

ขายสินค้า		840,000
หัก รับคืนสินค้า	3,600	
ส่วนลดจ่าย	4,400	8,000
ขายสุทธิ		832,000
หัก กำไรขั้นต้น $(832,000 \times 20/100)$		166,400
ต้นทุนขาย		665,600

๒. การคำนวณยอดซื้อสินค้า

ถ้ากิจการไม่สามารถคำนวณหายอดซื้อสินค้าเงินเชื่อได้ เพราะไม่ทราบยอดเจ้าหนี้การค้าต้นงวดหรือเจ้าหนี้การค้าปลายงวด ก็สามารถใช้อัตรากำไรขั้นต้นคำนวณหายอดซื้อได้ โดยนำยอดขายสินค้ามาคำนวณ

ตัวอย่างที่ ๓

ร้านนกแก้วมียอดขายสินค้าทั้งสิ้น ๗๐,๐๐๐ บาท สินค้าคงเหลือต้นงวด ๑๖,๐๐๐ บาท สินค้าคงเหลือปลายงวด ๑๕,๐๐๐ บาท รับคืนสินค้า ๕,๒๐๐ บาท ส่งคืนสินค้า ๖,๕๐๐ บาท ส่วนลดรับ ๓,๗๐๐ บาท ส่วนลดจ่าย ๒,๘๐๐ บาท ค่าขนส่งเข้า ๑,๕๐๐ บาท อัตรากำไรขั้นต้น ๓๐% ของยอดขาย

ให้
ทำ

คำนวณยอดซื้อสินค้า

✍ การคำนวณยอดซื้อสินค้า

ขายสินค้าทั้งสิ้น		70,000
หัก รับคืนสินค้า	5,200	
ส่วนลดจ่าย	<u>2,800</u>	<u>8,000</u>
ขายสุทธิ		62,000
หัก กำไรขั้นต้น $(62,000 \times 30 / 100)$		<u>18,600</u>
ต้นทุนขาย		43,400
บวก สินค้าคงเหลือปลายงวด		<u>15,000</u>
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย		58,400

หัก	สินค้าคงเหลือต้นงวด		16,000
ซื้อสุทธิ			42,400
บวก	ส่งคืนสินค้า	6,500	
	ส่วนลดรับ	3,700	10,200
	รวม		52,600
หัก	ค่าขนส่งเข้า		1,500
ซื้อสินค้าทั้งสิ้น			51,100

จะเห็นได้ว่าการคำนวณซื้อสินค้าทั้งสิ้น โดยใช้อัตรากำไรขั้นต้นนี้ใช้หลักการคำนวณหาต้นทุนขาย และการหากำไรขั้นต้นจากงบกำไรขาดทุนโดยวิธีคำนวณย้อนกลับ ซึ่งจะสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ โดยจัดทำงบกำไรขาดทุน

ตามตัวอย่างที่ ๓ นี้ กิจการทราบยอดขายสินค้า ทั้งสิ้นแล้วจึงคำนวณยอดซื้อสินค้า ทั้งสิ้นได้เลยแต่ถ้า กิจการไม่ทราบยอดสินค้าขายทั้งสิ้น จะต้องคำนวณหายอดขายสินค้าทั้งสิ้นก่อน (ตามวิธีที่ได้ศึกษามาแล้ว) แล้วจึงคำนวณหาซื้อสินค้าทั้งสิ้นตามวิธีอัตรากำไรขั้นต้น

ตัวอย่างที่ ๔

ร้านเพลินมีสินค้าคงเหลือต้นงวด ๑๐,๐๐๐ บาท สินค้าคงเหลือปลายงวด ๗,๖๐๐ บาท
ลูกหนี้

การค้าเพิ่มขึ้น ๑๑,๐๐๐ บาท ตัวเงินรับลดลง ๘,๐๐๐ บาท ระหว่างปีรับชำระหนี้จากลูกหนี้

และขายสินค้าเป็นเงินสด ๖๒,๐๐๐ บาท รับคืนสินค้า ๓,๖๐๐ บาท ตัดหนี้สูญ ๑,๒๐๐ บาท

ให้ส่วนลดชำระหนี้ ๑,๘๐๐ บาท ส่งคืนสินค้า ๔,๔๐๐ บาท ค่าขนส่งเข้า ๒,๔๐๐ บาท อัตรา

ให้ทำ

กำไรขั้นต้นเท่ากับ ๓๕% ของยอดขาย
คำนวณยอดซื้อสินค้า

 การคำนวณยอดซื้อสินค้า

รับจากลูกหนี้และขายสินค้าเป็นเงินสด	62,000
รับคืนสินค้า	3,600
ส่วนลดจ่าย	1,800
หนี้สูญ	1,200
ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น	11,000
รวม	79,600
หัก ตัวเงินรับลดลง	8,000
ขายสินค้าทั้งสิ้น	71,600

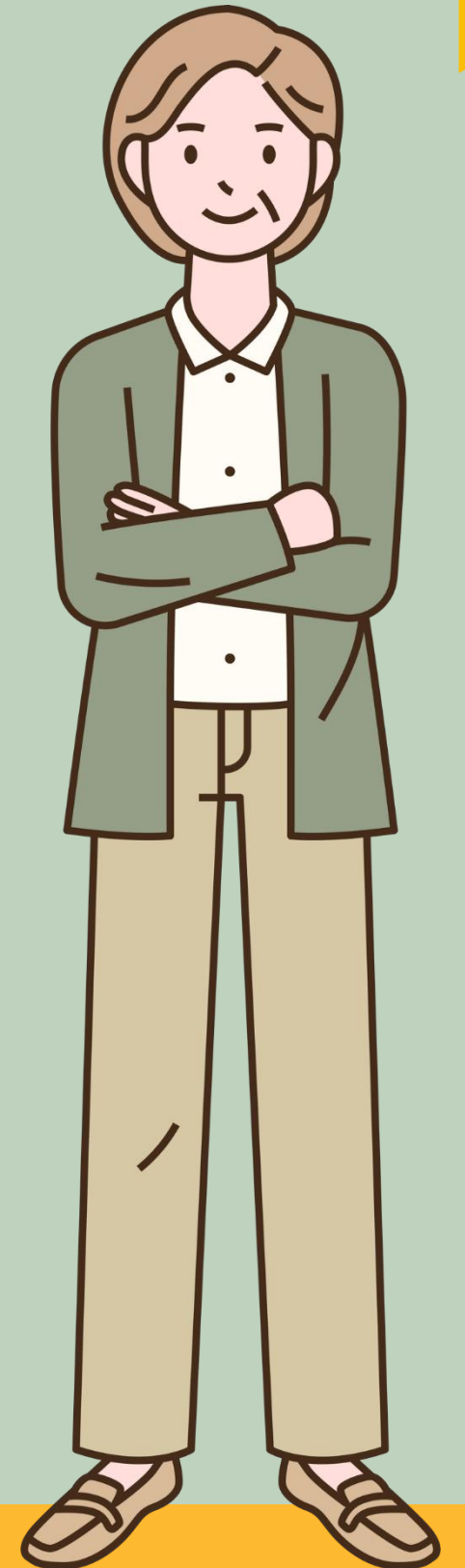

หัก	รับคืนสินค้า	3,600	
	ส่วนลดจ่าย	<u>1,800</u>	<u>5,400</u>
	ขายสุทธิ		66,200
หัก	กำไรขั้นต้น $(66,200 \times 35/100)$		<u>23,170</u>
	ต้นทุนขาย		43,030
บวก	สินค้าคงเหลือปลายงวด		7,600
	สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย		50,630
หัก	สินค้าคงเหลือต้นงวด		<u>10,000</u>
	ซื้อสุทธิ		40,630
บวก	ส่งคืนสินค้า		<u>4,400</u>
	รวม		45,030
หัก	ค่าขนส่งเข้า		<u>2,400</u>
	ซื้อสินค้าทั้งสิ้น		<u><u>42,630</u></u>

จากตัวอย่างข้างต้น ถ้ากิจการไม่ทราบยอดสินค้าคงเหลือต้นงวด สินค้าคงเหลือปลายงวด แต่ทราบยอดสินค้าคงเหลือลดลง ๒,๔๐๐ บาท จะคำนวณยอดซื้อสินค้าดังนี้

ต้นทุนขาย	43,030
หัก สินค้าคงเหลือลดลง	2,400
ซื้อสุทธิ	40,630
บวก ส่งคืนสินค้า	4,400
รวม	45,030
หัก ค่าขนส่งเข้า	2,400
ซื้อสินค้าทั้งสิ้น	<u>42,630</u>

*หาก **สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น** จะแสดงเป็นรายการ **บวกกับต้นทุนขาย**

๓. การคำนวณยอดเจ้าหนี้การค้า

เมื่อคำนวณหายอดซื้อสินค้าโดยใช้อัตรากำไรขั้นต้นแล้ว จะใช้ยอดซื้อสินค้าในการคำนวณหายอดเจ้าหนี้การค้าต้นงวด หรือคำนวณหายอดลูกหนี้การค้าปลายงวดได้

ตัวอย่างที่ ๕

ร้านกุหลาบคำนวณหายอดซื้อสินค้าทั้งสิ้นได้ ๕๙,๐๐๐ บาท ระหว่างปีซื้อสินค้าเป็นเงินสด ๒๔,๐๐๐ บาท จ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้และจ่ายเงินตามตั๋ว ๓๐,๔๐๐ บาท ส่วนลดรับ ๕,๘๐๐ บาท ส่งคืนสินค้า ๓,๒๐๐ บาท เจ้าหนี้การค้าปลายงวด ๙,๐๐๐ บาท ตั๋วเงินจ่ายต้นงวด ๗,๖๐๐ บาท ตั๋วเงินจ่ายปลายงวด ๔,๘๐๐ บาท

ให้
ทำ

คำนวณยอดเจ้าหนี้การค้าต้นงวด

✍ การคำนวณยอดเจ้าหนี้การค้าต้นงวด

ซื้อสินค้าเป็นเงินสด		24,000
จ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้และจ่ายเงินตามตัว		30,400
ส่งคืนสินค้า		3,200
ส่วนลดรับ		5,800
เจ้าหนี้การค้าปลายงวด		9,000
ตัวเงินจ่ายปลายงวด		<u>**4,800</u>
รวม		77,200
หัก ซื้อสินค้าทั้งสิ้น	59,000	
ตัวเงินจ่ายต้นงวด **	<u>7,600</u>	<u>66,600</u>
เจ้าหนี้การค้าต้นงวด		<u><u>10,600</u></u>

จากตัวอย่างข้างต้น ถ้าทราบยอดเจ้าหนี้การค้าต้นงวดแต่ไม่ทราบยอดเจ้าหนี้การค้าปลายงวดจะคำนวณ ดังนี้

✍ การคำนวณเจ้าหนี้การค้าปลายงวด

ซื้อสินค้าทั้งสิ้น		59,000
เจ้าหนี้การค้าต้นงวด		10,600
ตัวเงินจ่ายต้นงวด		<u>**7,600</u>
รวม		77,200
หัก ซื้อสินค้าเป็นเงินสด	24,000	
จ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้และจ่ายเงินตามตัว	30,400	
ส่งคืนสินค้า	3,200	
ส่วนลดรับ	5,800	
ตัวเงินจ่ายปลายงวด	<u>4,800</u>	<u>68,200</u>
เจ้าหนี้การค้าปลายงวด		<u><u>9,000</u></u>

**ถ้าตัวเงินจ่ายเพิ่มขึ้นจะบวกกับยอดซื้อสินค้าทั้งสิ้น เจ้าหนี้การค้าต้นงวดและตัวเงินจ่ายต้นงวด แต่ถ้าลดลงจะบวกกับซื้อสินค้าเงินสด จ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้การค้า ส่งคืนสินค้า ส่วนลดรับ

ในกรณีที่ไมทราบยอดซื้อสินค้าทั้งสิ้น จะต้องคำนวณหายอดซื้อสินค้าโดยใช้อัตรา
กำไรขั้นต้นจึงคำนวณหาเจ้าหนี้การค้าปลายงวดดังนี้

ตัวอย่างที่ 6

ขายสินค้า 71,200 บาท รับคืนสินค้า 3,000 บาท ส่วนลดจ่าย 4,200 บาท
สินค้าคงเหลือต้นงวด 13,000 บาท สินค้าคงเหลือปลายงวด 8,400 บาท
ส่งคืนสินค้า 4,800 บาท ส่วนลดรับ 6,400 บาท ค่าขนส่งเข้า 1,800 บาท
จ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้และซื้อสินค้าเงินสด 37,600 บาท เจ้าหนี้การค้าต้นงวด
11,200 บาท อัตรากำไรขั้นต้น 25% ของราคาทุน

ให้
ทำ

คำนวณยอดเจ้าหนี้การค้าต้นงวด

 การคำนวณเจ้าหนี้การค้าปลายงวด

ขายสินค้า		71,200
หัก รับคืนสินค้า	3,000	
ส่วนลดจ่าย	<u>4,200</u>	<u>7,200</u>
ขายสุทธิ		64,000
หัก กำไรขั้นต้น $(64,000 \times 25/125)$		<u>12,800</u>
ต้นทุนขาย		51,200
บวก สินค้าคงเหลือปลายงวด		<u>8,400</u>
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย		59,600
หัก สินค้าคงเหลือนต้นงวด		<u>13,000</u>
ซื้อสุทธิ		46,600
บวก ส่งคืนสินค้า	4,800	
ส่วนลดรับ	<u>6,400</u>	<u>11,200</u>
รวม		57,800
หัก ค่าขนส่งเข้า		<u>1,800</u>
ซื้อสินค้าทั้งสิ้น		56,000
เจ้าหนี้การค้าต้นงวด		11,200
รวม		67,200
หัก จ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้และซื้อสินค้าเงินสด	37,600	
ส่งคืนสินค้า	4,800	
ส่วนลดรับ	<u>6,400</u>	<u>48,800</u>
เจ้าหนี้การค้าปลายงวด		<u>18,400</u>

ถ้าคำนวณหาเจ้าหนี้การค้าต้นงวด ในกรณีที่ไม่ทราบยอดซื้อสินค้าทั้งสิ้น จะต้องคำนวณหาซื้อสินค้า โดยใช้อัตรากำไรขั้นต้นก่อนแล้วจึงคำนวณหายอดเจ้าหนี้การค้าต้นงวดตามตัวอย่างที่ ๕

๔. การคำนวณยอดขายสินค้า

ในกรณีที่กิจการไม่ทราบลูกหนี้การค้าต้นงวดหรือลูกหนี้การค้าปลายงวด จะไม่สามารถคำนวณหายอดขายเชื่อได้ จะต้องคำนวณโดยใช้อัตรากำไรขั้นต้น ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๗

ร้านมงคลมียอดซื้อสินค้าทั้งสิ้น ๕๑,๒๐๐ บาท สินค้าคงเหลือต้นงวด ๒๕,๐๐๐ บาท สินค้าคงเหลือปลายงวด ๑๙,๐๐๐ บาท รับคืนสินค้า ๒,๘๐๐ บาท ส่วนลดจ่าย ๕,๔๐๐ บาท ส่งคืนสินค้า ๓,๐๐๐ บาท ส่วนลดรับ ๕,๘๐๐ บาท ค่าขนส่งเข้า ๓,๖๐๐ บาท อัตรากำไรขั้นต้น ๒๐%

ให้ทำ

ของราคาขาย
คำนวณยอดขายสินค้า

✍ การคำนวณยอดขายสินค้า

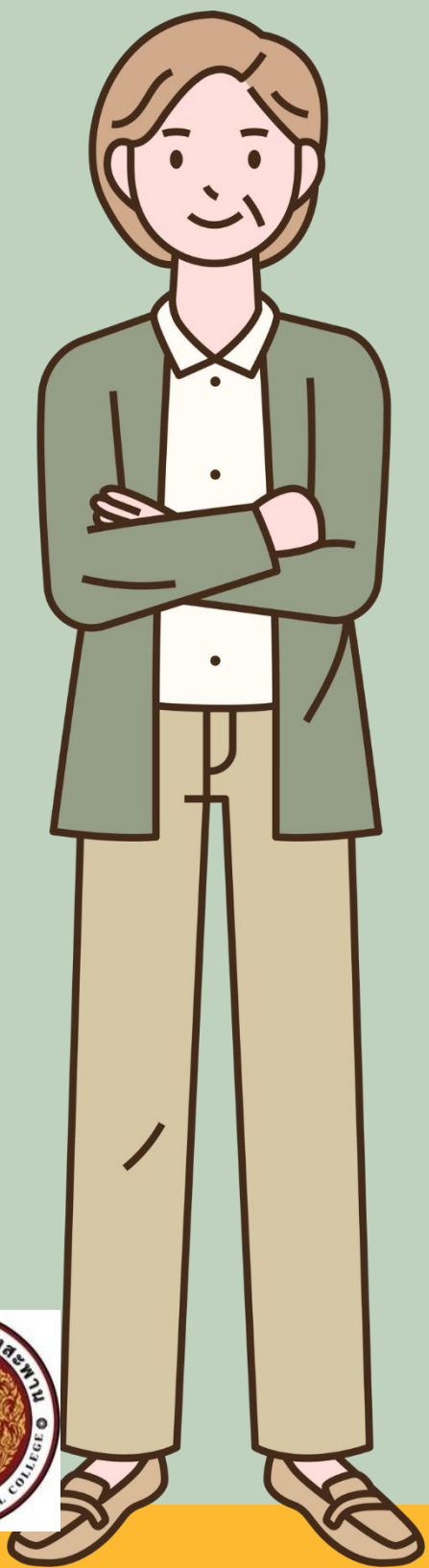
สินค้าคงเหลือต้นงวด			25,000
ซื้อสินค้า		51,200	
บวก ค่าขนส่งเข้า		<u>3,600</u>	
รวม		54,800	
หัก ส่งคืนสินค้า	3,000		
ส่วนลดรับ	<u>5,800</u>	<u>8,800</u>	
ซื้อสุทธิ			<u>46,000</u>
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย			<u>71,000</u>
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด			<u>19,000</u>
ต้นทุนขาย			<u>52,000</u>
บวก กำไรขั้นต้น $(52,000 \times 20/80)$			<u>13,000</u>
ขายสุทธิ			<u>65,000</u>
บวก รับคืนสินค้า		2,800	
ส่วนลดจ่าย		<u>5,400</u>	<u>8,200</u>
ขายสินค้าทั้งสิ้น			<u><u>73,200</u></u>

จากตัวอย่างข้างต้น ถ้าไม่ทราบยอดสินค้าคงเหลือต้นงวด และสินค้าคงเหลือปลายงวด แต่ทราบว่าสินค้าคงเหลือลดลง ๒,๐๐๐ บาท จะคำนวณ ดังนี้

ซื้อสุทธิ		46,000
บวก สินค้าคงเหลือลดลง		<u>**6,000</u>
ต้นทุนขาย		52,000
บวก กำไรขั้นต้น $(52,000 \times 20/80)$		<u>13,000</u>
ขายสุทธิ		65,000
บวก รับคืนสินค้า	2,800	
ส่วนลดจ่าย	<u>5,400</u>	<u>8,200</u>
ขายสินค้าทั้งสิ้น		<u><u>73,200</u></u>

**หากสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น จะแสดงเป็นรายการหักจากซื้อสุทธิ

๕. การคำนวณยอดลูกหนี้การค้า

เมื่อคำนวณยอดขายโดยใช้อัตรากำไรขั้นต้นแล้ว จะใช้ยอดสินค้าในการคำนวณหายอดลูกหนี้การค้าต้นงวด หรือคำนวณหายอดลูกหนี้การค้าปลายงวดได้

ตัวอย่างที่ ๘

ร้านรำรวยคำนวณยอดขายสินค้าทั้งสิ้นได้ ๙๓,๐๐๐ บาท ระหว่างปีขายสินค้าเงินสด ๕๐,๐๐๐ บาท รับชำระหนี้จากลูกหนี้และรับเงินตามตัว ๓๐,๐๐๐ บาท หนี้สูญ ๒,๔๐๐ บาท รับคืนสินค้า ๔,๒๐๐ บาท ส่วนลดจ่าย ๖,๘๐๐ บาท ลูกหนี้การค้าปลายงวด ๑๑,๖๐๐ บาท ตัวเงินรับต้นงวด ๗,๒๐๐ บาท ตัวเงินรับปลายงวด ๙,๖๐๐ บาท

ให้
ทำ

คำนวณลูกหนี้การค้าต้นงวด

✍ การคำนวณลูกหนี้การค้าต้นงวด

ขายสินค้าเงินสด		50,000
รับชำระหนี้จากลูกหนี้และรับเงินตามตัว		30,000
รับคืนสินค้า		4,200
ส่วนลดจ่าย		6,800
หนี้สูญ		2,400
ลูกหนี้การค้าปลายงวด		11,600
ตัวเงินรับปลายงวด**		<u>9,600</u>
รวม		114,600
หัก ขายสินค้าทั้งสิ้น	93,000	
ตัวเงินรับต้นงวด	<u>7,200</u>	<u>100,200</u>
ลูกหนี้การค้าต้นงวด		<u><u>14,400</u></u>

จากตัวอย่างข้างต้น ถ้ากิจการทราบยอดลูกหนี้การค้าต้นงวด แต่ไม่ทราบยอดลูกหนี้การค้าปลายงวดจะคำนวณดังนี้

✍ การคำนวณลูกหนี้การค้าปลายงวด

ขายสินค้าทั้งสิ้น		93,000
ลูกหนี้การค้าต้นงวด		14,400
ตัวเงินรับต้นงวด**		<u>7,200</u>
รวม		114,600
หัก ขายสินค้าเงินสด	50,000	
รับชำระหนี้จากลูกหนี้และรับเงินตามตัว	30,000	
รับคืนสินค้า	4,200	
ส่วนลดจ่าย	6,800	
หนี้สูญ	2,400	
ตัวเงินจ่ายปลายงวด	<u>9,600</u>	<u>103,000</u>
ลูกหนี้การค้าปลายงวด		<u><u>11,600</u></u>

**ถ้าตัวเงินรับปลายงวดลดลงจะบวกกับขายสินค้าทั้งสิ้น ลูกหนี้การค้าต้นงวด แต่ถ้าเพิ่มขึ้นจะบวกกับขายสินค้าเงินสด
รับชำระหนี้จากลูกหนี้ หนี้สูญ รับคืนสินค้า

ในกรณีที่ไม่ทราบยอดขายสินค้าทั้งสิ้น จะต้องคำนวณโดยใช้อัตรากำไรขั้นต้น เพื่อหายอดขายสินค้าก่อนแล้วจึง
คำนวณหาลูกหนี้การค้าปลายงวด

ตัวอย่างที่ ๙

ซื้อสินค้า ๕๑,๒๐๐ บาท สินค้าคงเหลือต้นงวด ๒๐,๐๐๐ บาท ส่งคืนสินค้า ๓,๒๐๐ บาท

สินค้าคงเหลือปลายงวด ๒๖,๐๐๐ บาท รับชำระหนี้และขายสินค้าเป็นเงินสด ๔๗,๐๐๐ บาท รับคืนสินค้า ๓,๐๐๐ บาท ส่วนลดจ่าย ๓,๖๐๐ บาท หนี้สูญ ๑,๖๐๐

ให้ทำ

บัญชี อัตรากำไรขั้นต้น ๓๐% ของราคาขาย
คำนวณลูกหนี้การค้าปลายงวด

~~✍~~ การคำนวณลูกหนี้การค้าปลายงวด

สินค้าคงเหลือต้นงวด		20,000
ซื้อสินค้า	51,200	
หัก ส่งคืนสินค้า	<u>3,200</u>	
ซื้อสุทธิ		<u>48,000</u>
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย		68,000
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด		<u>26,000</u>
ต้นทุนขาย		42,000

บวก กำไรขั้นต้น (42,000x30/70)		18,000
ขายสุทธิ		60,000
บวก รับคืนสินค้า	3,000	
ส่วนลดจ่าย	3,600	6,600
ขายสินค้าทั้งสิ้น		66,600
บวก ลูกหนี้การค้าต้นงวด		17,000
รวม		83,600
หัก รับชำระหนี้และขายสินค้าเงินสด	47,000	
รับคืนสินค้า	3,000	
ส่วนลดจ่าย	3,600	
หนี้สูญ	1,600	55,200
ลูกหนี้การค้าปลายงวด		28,400

ถ้าคำนวณหาลูกหนี้การค้าต้นงวด ในกรณีที่ไม่ทราบยอดขายสินค้าทั้งสิ้น จะต้องคำนวณหายอดสินค้า โดยใช้อัตรากำไรขั้นต้นก่อน แล้วจึงคำนวณหายอดลูกหนี้การค้าต้นงวดตามตัวอย่างที่ ๘

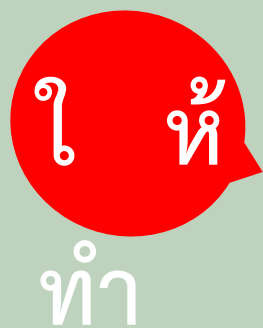

๖. การคำนวณยอดสินค้าคงเหลือ

ถ้ากิจการคำนวณยอดซื้อสินค้า ขายสินค้า และตรวจนับสินค้าคงเหลือปลายงวดแล้ว แต่ไม่ทราบยอดคงเหลือต้นงวด จะใช้อัตรากำไรขั้นต้นในการคำนวณหาสินค้าคงเหลือต้นงวด ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑๐

ร้านสะดวกขายสินค้า ๕๖,๐๐๐ บาท รับคืนสินค้า ๓,๖๐๐ บาท ส่วนลดจ่าย ๔,๔๐๐ บาทซื้อสินค้า ๓๗,๐๐๐ บาท ส่งคืนสินค้า ๓,๐๐๐ บาท สินค้าคงเหลือปลายงวด ๘,๖๐๐ บาท อัตรา กำไรขั้นต้น ๒๐% ของราคาทุน

คำนวณสินค้าคงเหลือต้นงวด

✍ การคำนวณสินค้าคงเหลือต้นงวด

ขายสินค้า		56,000
หัก รับคืนสินค้า	3,600	
ส่วนลดจ่าย	<u>4,400</u>	<u>8,000</u>
ขายสุทธิ		48,000
หัก กำไรขั้นต้น (48,000x20/120)		<u>8,000</u>
ต้นทุนขาย		40,000
บวก สินค้าคงเหลือปลายงวด		<u>8,600</u>
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย		48,600
หัก ซื้อสุทธิ :		
ซื้อสินค้า	37,000	
หัก ส่งคืนสินค้า	<u>3,000</u>	<u>34,000</u>
สินค้าคงเหลือต้นงวด		<u><u>14,600</u></u>

✍ การคำนวณสินค้าคงเหลือปลายงวด

สินค้าคงเหลือต้นงวด			14,600
บวก ซื้อสุทธิ :			
ซื้อสินค้า		37,000	
หัก ส่งคืนสินค้า		<u>3,000</u>	<u>34,000</u>
สินค้าที่มีไว้เพื่อขาย			48,600
หัก ต้นทุนขาย :			
ขายสินค้า		56,000	
หัก รับคืนสินค้า	3,600		
ส่วนลดจ่าย	<u>4,400</u>	<u>8,000</u>	
ขายสุทธิ		48,000	
หัก กำไรขั้นต้น $(48,000 \times 20/120)$		<u>8,000</u>	
ต้นทุนขาย			<u>40,000</u>
สินค้าคงเหลือปลายงวด			<u><u>8,600</u></u>

